

Видения отъ миналото.

Надъ Дунава падаше здрачъ. Широка рѣка бавно влачеше мжтнитѣ си води, събирани по Панонската и Мизийска равнини. Тукъ-тамъ водата блискаше клонитѣ на наведенитѣ и нискоклюмнали върби, нѣкъде се удряше слабо по брѣговетѣ, завърташе се и бързаше да догони морето. А тамъ наблизко се събираше младъ, незнаенъ народъ, прелитналъ отъ широкитѣ руски степи. Огньовете не бѣха запалени въ тази чудна пролѣтна нощъ.

Мжжетѣ се събираха на купчини, шѣпнѣха нѣщо тайнствено и пакъ се разотиваха. Други седѣха мълксмѣ край голѣмата рѣка и гледаха загадъчно презъ нея и погледътъ напраздно искаше да прозре звездната нощъ и да проникне къмъ югъ.

Нѣкои отъ младитѣ и силни мжже бѣха вече ходили отатъкъ. Тѣ сега бѣха събрани въ широко разперената шатра и чакаха великия ханъ. И когато високо на небето засия съзвездieto на Орела, този символъ на богъ Икушъ—върховния прабългарски богъ, ханътъ, последванъ отъ боилитѣ, влѣзе вътре.

Ниско паднаха на колѣне младитѣ мжже, и най-стариятъ отъ тѣхъ, боилътъ Церигъ, като издигна глава нагоре, заговори за чудната страна отатъкъ брѣга. Дълго тѣ скитали изъ покрититѣ съ класили нивя полета. После, примамени отъ далечнитѣ сини планини, тѣ се промъкнали презъ девствени гори, катерили се и слизали по урви, борили се съ диви звѣрове и достигнали до върха на планината, дето, скрити въ канаритѣ, блестѣли още на слънцето снѣжни прѣспи. А отъ тамъ погледната, страната била още по-чудна. На югъ се простирала безпредѣлна равнина, обградена съ далечни, едвамъ доловими на хоризонта планини. Въ тази равнина блестѣли на слънцето като дълги сребърни нишки рѣки; тамъ разправятъ, че цвѣтѣли дивни благоуханни рози, червени като руменината на сутринната заря. А обърне ли се човѣкъ нататъкъ, дето слънцето догаряло вечеръ и се топѣло въ озаренитѣ отъ лжчитѣ облаци, тамъ се издигали други хълмове, издигали се други планини и върхове. Тамъ пъкъ нѣкъде на изтокъ въ чудна прозрачна утрина видѣли нѣщо като разтопено злато. Морето казватъ че било това...

И дълго разправялъ боилътъ за дивитѣ вълци, чиито очи блестѣли въ нощната тъмнина като свѣтещи точки, дълго раз-